

[Holdgaard.]

er i Besiddelse af Initiativ og Fremdrift, det kan paavises, at de har forvandet Tusinder af Tønder Land af vanrøgtet Lensjord og Præstegaardsjord til frugtbart Land. Derfor kan man ikke med nogen som helst Skygge af Ret paastaa, at man fratager Husmænd, som kommer ind under denne Brugsform, Initiativ og Virkelyst. Jeg maa protestere imod en saadan Paastand.

Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Ulrich, at man kan jo undertiden komme galt af Sted, hvis man slutter fra sig selv til andre, og det er muligt; det ærede Medlem har gjort dette i Forbindelse med denne Udtalelse. Jeg kender ikke Spor til det ærede Medlems Bedrift eller til, hvordan han passer den, men vi ved, at han i Almindelighed gaar under Navnet Forpagter Ulrich. Jeg gaar ud fra, at det ærede Medlem er Forpagter af en Landejendom, og derfor er det ganske naturligt, at han slutter fra sig selv til andre, men det er forkert. Jeg kan i denne Forbindelse sætte en anden, meget bekendt Mand op imod ham, nemlig Forpagter Sonne, som for nogle Aar siden i en Tale paa Hindsgavl hævdede det modsatte. Han har aldrig ejet en Tomme Jord, men han har aldrig manglet den Virkelyst og Fremdrift, som skal til for at dyrke dansk Jord. Det er derfor urigtigt at fremsætte en saadan Paastand.

Jeg skal saa forlade det ærede Medlem Hr. Ulrich og lade ham hvile i den Ubemærkethed, hvori han i dette Spørgsmaal naturligt hører hjemme. Det ærede Medlems Forslag vil ikke faa Indvirkning paa de praktiske Forhandlinger, der senere skal føres om dette store Spørgsmaal med Hensyn til at skaffe den ubemidlede Del af Danmarks Ungdom Jord, derpaa tager de Konservatives Forslag aldeles ikke Sigte.

Dernæst har jeg nogle Bemærkninger at gøre til Partiet Venstre, fordi vi Mennesker, naar vi er nogenlunde vel udviklede og har en nogenlunde klar Forstand, som Regel ikke ønsker at skylde hinanden noget, og da adskillige af Partiet Venstres Talere har haft mange Bemærkninger tilovers for os — der har været mange Ting i vort Forslag, de ikke har forstaaet —, synes jeg; at det i nogen Maade er min Pligt ogsaa at beskæftige mig med det Parti og dets Standpunkt og nogle Ting i det Forslag, de har fremsat, saa skylder vi jo ikke hinanden noget.

Mit Partis ærede Ordfører udtalte i den fortræffelige Tale; han holdt forleden, at

Partiet Venstre troede, de havde fundet de vises Sten. Det ærede Medlem Hr. Nørskov var forleden Dag overstrømmende henrykt over det Forslag, Venstre har fremsat, han troede, alle Mennesker vilde tiljuble Partiet derfor. Jeg beder om, at man stemmer Tonen en lille Smule ned, Bekymringen for os kan man i alt Fald spare sig, jeg regner ogsaa med, at man ved, at det skal vi selv klare.

Næsten alle Venstres Talere har været inde paa vor Stilling til Ekspropriationen, den kan man ikke forstaa. Man kan forstaa Socialdemokraternes Stilling, man kan forstaa, at den højtærede Landbrugsminister kan være stemt for at indføre Ekspropriationsbestemmelser, men at det radikale Venstre kan gaa med til det, forstaaer man ikke.

Det maa maaske være os tilladt at udtale, at vi heller ikke begriber, at Venstre ikke kan forstaa det, for det er i Virkeligheden os, der i 1919 her i Rigsdagen gennemførte den første Ekspropriationslov, og saa langt kunde man vel dog huske tilbage. Man kan derfor spare sig sin Forundring.

Det er ogsaa farligt for Venstre at være saa overlegent i det Spørgsmaal, for Venstre var selv i 1919 med til at gennemføre Ekspropriationsloven. Det eneste, man den Gang undtog, var Bestemmelsen om Ekspropriation af Jord til Husmandsbrug. Man gennemførte i 1919 en Ekspropriationslov i Landstinget — jeg var selv den Gang Medlem af Landstinget —, der gav Tilladelse til at ekspropriere til Byggepladser og Havelodder.

Det ærede Medlem Hr. Clausager udtalte, at det var grundlovstridigt, hvis man ikke tog det paa bestemte Steder. Jeg tror, man skal være meget forsigtig, naar man selv bor i et saadant Glashus, med at kaste med Sten. Men Venstre stemte den Gang i Landstinget for saa at sige alle de Spørgsmaal, som de nu vender sig imod med saadan Foragt; man maa undskylde: en saadan Kovending kan det radikale Venstre ikke foretage.

For øvrigt er det radikale Venstre ikke ene om at kræve Ekspropriation; de danske Husmænd — selv de jydskke — har Gang paa Gang i Udtalelser krævet Ekspropriation med Hensyn til Erhvervelse af Jord til Husmandsbrug. Det ærede Medlem Hr. Johannes Hansen var ogsaa stærkt inde paa dette. Jeg kan henvise til nogle Venstremænd, som ogsaa har været med til at kræve Ekspropriation.

Ved de jydskke Husmænds Sendemandsmøde i November 1903 blev der i en offent-